

واکای عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش استان گیلان

جلیل پورزرنگار^۱

۱. دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه تهران، ایران.

اطلاعات مقاله

چکیده

هدف از انجام تحقیق حاضر، واکای عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش استان گیلان است. این تحقیق با روش کمی پیمایش صورت گرفته است که به صورت میدانی انجام شد. جامعه آماری تحقیق را ۱۸۰ نفر از مربیان و داوران ورزشی فعال در استان گیلان تشکیل داده‌اند که درباره موضوع کارآفرینی آگاهی لازم را داشتند و حجم نمونه با استفاده از جدول مورگان ۱۱۸ نفر محاسبه گردید. ابزار اندازه‌گیری پرسشنامه‌ای محقق ساخته می‌باشد که روایی صوری و محتوایی آن به تأیید ۱۰ نفر از کارشناسان و متخصصان کارآفرینی رسید و برای برآورد پایایی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ که برابر با ۰/۷۵ بود، استفاده شد. تجزیه و تحلیل آماری تحقیق با استفاده از تکنیک آماری رگرسیون و نرم‌افزار SPSS 21 انجام گرفته است. نتایج تحقیق نشان داد که تحلیل واریانس مربوط به عوامل پیش‌بین نشان می‌دهد که متغیرهای مستقل توانایی تبیین متغیر وابسته را دارند، به عبارتی دیگر متغیرهای خلاقیت، ریسک‌پذیری، استقلال‌طلبی و نوآوری بر متغیر کارآفرینی در ورزش تأثیرگذار هستند ($F = 37.566$)، در واکای ضرایب رگرسیون ملاحظه می‌شود که رابطه متغیرهای مستقل و متغیر وابسته تحقیق معنی‌دار است و متغیر ریسک‌پذیری ($B = 0.338$, $Sig = 0.000$) تأثیر بیشتری نسبت به سایر متغیرها بر کارآفرینی در ورزش دارد و پس از آن متغیر خلاقیت ($B = 0.219$, $Sig = 0.001$)، استقلال‌طلبی ($B = 0.245$, $Sig = 0.000$) و نوآوری ($B = 0.182$, $Sig = 0.000$) در رده‌های بعدی عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش استان گیلان قرار دارند. با توجه به نتایج، توسعه کارآفرینی در حوزه ورزش می‌تواند نقش مهمی را در رشد و پیشرفت استان نیز ایفا کند و به نظر می‌رسد که نتایج این تحقیق از عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش استان گیلان باشند که باید بیشتر مورد توجه مدیران، مسئولان و کارآفرینان حوزه ورزش قرار گیرند.

دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۰۹/۰۸

پذیرش مقاله: ۱۴۰۳/۱۱/۲۱

کلیدواژگان:

کسب و کار،

عامل،

تأثیر،

کارآفرینی،

ورزش،

کارآفرینی ورزشی.

نویسنده مسئول:

جلیل پورزرنگار

پست الکترونیکی:

pourzarnegar.1361@ut.ac.ir

Analyzing factors affecting entrepreneurship in sports of Guilan province

Jalil Pourzarnegar¹

1. PhD in Sport Management, University of Tehran, Iran

Abstract

The purpose of this research is to analyze the influencing factors on entrepreneurship in sports of Guilan province. The statistical population of the research is made up of 180 active sports coaches and referees in Gilan province who had the necessary knowledge about the subject of entrepreneurship, and the sample size was calculated using Morgan's table to be 118 people. The measurement tool is a researcher-made questionnaire whose face and content validity was confirmed by 10 experts and entrepreneurship specialists, and Cronbach's alpha coefficient was used to estimate the reliability of the questionnaire, which was equal to 0.75. The statistical analysis of the research has been done using regression statistical technique. The results of the research showed that the analysis of variance related to the predictive factors shows that the independent variables have the ability to explain the dependent variable, in other words, the variables of creativity, risk-taking, independence and innovation have an effect on the variable of entrepreneurship in sports ($F = 37.566$). In the analysis of the regression coefficients, it can be seen that the relationship between the independent variables and the dependent variable of the research is significant and the risk-taking variable ($B = 0.338$, $Sig = 0.000$) has a greater effect on entrepreneurship in sports than other variables, followed by the creativity variable ($B = 0.245$, $Sig = 0.001$), independence ($B = 0.219$, $Sig = 0.000$) and innovation ($B = 0.182$, $Sig = 0.000$) are in the next categories of factors affecting entrepreneurship in sports in Guilan province. According to the results, the development of entrepreneurship in the field of sports can play an important role in the growth and development of the province, and it seems that the results of this research are among the factors influencing entrepreneurship in sports in Gilan province, which should be given more attention by managers, officials and entrepreneurs in the field exercise.

Keyword: Business, Agent, Influence,, Entrepreneurship, Sports, Sports Entrepreneurship.

مقدمه

امروزه، جوامع با تحولات گسترده بین‌المللی روبه‌رو هستند. تحولات روزافزون زندگی بشر موجب شده است که مباحث مربوط به تحول و تغییر پارادایم‌ها و رخدادها در ابعاد مختلف زندگی جدی‌تر گرفته شود و ضرورت ایجاد ایده‌های نو و خلاق، نسبت به گذشته افزایش یابد. درک تغییرات و شناسایی و بهره‌گیری از فرصت‌های محیطی، از ویژگی‌های اساسی «کارآفرینی»^۱ محسوب می‌شود (میرصفیان، ۲۰۱۶). کارآفرینی، به خاطر تأثیر آن در رشد اقتصادی و سهم بالای آن در ایجاد اشتغال و نیروی بالقوه اقتصادی در هزاره سوم از اهمیت بسزایی برخوردار شده است و دولت‌ها سعی در توسعه بنگاه‌های کوچک و متوسط اقتصادی دارند (ساعی‌ارسی و همکاران، ۲۰۱۶). مفهوم کارآفرینی در دهه‌های اخیر توجه جدی محافل علمی و سازمان‌های دولتی و خصوصی را به خود جلب نموده است. کارآفرینی، به فرایند خلق ارزش جدید (مادی یا معنوی) از طریق یک تلاش متعهدانه با در نظر گرفتن ریسک‌های ناشی از آن اطلاق می‌شود (ابطحی و همکاران، ۲۰۱۰). فرد کارآفرین باید از تمامی فرصت‌های نوین به نحو احسن استفاده نماید (پورزنگار، ۲۰۲۲). کارآفرینان کسانی هستند که همراه با خطرپذیری، فرصت‌ها را غنیمت می‌شمرند و با تکیه بر اندیشه‌ها و تجربه‌های خویش راهکارهای تازه‌ای را برای سودآوری جستجو می‌کنند (ریبعی و نظریان، ۲۰۱۳). کارآفرینی به دلیل غلبه رویکرد اقتصادی، درصدد ارائه روش‌های جدید برای حداکثرسازی سود و کسب درآمد است. همچنین سازمان‌های اجتماعی نیز بایستی با استفاده از مفهوم کارآفرینی تحولی در ساختار سنتی خود به‌وجود آورند (ابطحی و همکاران، ۲۰۱۰). بعد فردی، سازمانی، آموزشی، کسب‌وکار و بعد پژوهشی به توسعه کارآفرینی کمک می‌نماید (جامه‌بزرگی و میگون‌پوری، ۲۰۲۱). کارآفرینی را خلق ارزش، همراه با منابعی منحصره‌فرد به‌منظور بهره‌برداری از یک فرصت می‌دانند (ابراهیمی و همکاران، ۲۰۲۱). بین کارآفرینی با کسب‌وکارهای بزرگ و توسعه اقتصادی ارتباط تنگاتنگی وجود دارد (ژین و پارک ۲، ۲۰۲۴). موفقیت در کسب‌وکارها وابسته به در دسترس بودن سرمایه در شروع فعالیت‌های کارآفرینانه و همچنین کنترل مالی مناسب و استفاده از روش‌های مناسب برای هزینه‌کرد منابع مالی است (داسکین ۳، ۲۰۱۶). کارآفرینی در ورزش اهمیت بسیار زیادی دارد؛ زیرا، کارآفرینی در این زمینه می‌تواند انجام فعالیت‌های نوآورانه را تشویق کند و موجب تغییرات اجتماعی شود و همچنین، کارآفرینی ورزشی می‌تواند به توسعه سازمان‌های ورزشی و افزایش تعداد تولیدات و خدمات جدید و اختراعات کمک کند (راتن ۴، ۲۰۱۰).

مطالعات داخلی در حوزه کارآفرینی ورزشی تقریباً بعد از سال ۱۳۸۵ شمسی مورد توجه قرار گرفت و در آغاز نیز مسائل کلان و عمده‌ای را در بر می‌گرفت؛ البته در سال‌های اخیر تلاش شد بر موضوعات خاص و

---

1 Entrepreneurship
2 Xin & Park
3 Daskin
4 Ratten

کاربردی آن تأکید شود (براتی و همکاران، ۲۰۱۷). تحقیقات انجام شده پیشین نشان‌دهنده آن است که کارآفرینی معمولاً به یک عامل اصلی در توسعه یا عدم توسعه کارآفرینی منحصر می‌باشد و این مطالعات نیز درگیر تکسبب‌بینی‌های رایج گردیده و عوامل مؤثری که در بروز توسعه کارآفرینی وجود دارد را مورد توجه و بررسی قرار نداده است. از سوی دیگر در نتایج تحقیق‌های پیشین نیز تناقضی وجود دارد که توجه خاصی به کارآفرینی در ورزش نداشته است. با توجه به نیاز امروزه جامعه به پیشرفت و مزایای بسیار زیادی که توسعه کارآفرینی ورزشی در حوزه ورزش، اقتصاد، مدیریت و ... دارد؛ همچنین نتایج متفاوت تحقیق‌های انجام گرفته و نیاز به انجام تحقیقی جدیدتر، لازم و ضروری است تا پراکندگی عوامل در یک چهارچوب منسجم گنجانده شود و به عوامل جدیدتری از منظر علمی و کاربردی توجه شود و می‌توان عواملی را که در ایجاد و توسعه کارآفرینی در ورزش تأثیرگذار است، مورد مطالعه قرار داد؛ زیرا شناخت عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش امری ضروری به‌نظر می‌رسد که با بهره‌گیری از نتایج، یافته‌ها و دستاوردهای حاصل از این واکاوی می‌توان دستیابی به راهکارهای عملیاتی مطلوب در جهت ایجاد و توسعه کارآفرینی در ورزش را سرعت بخشید؛ از این‌رو در این تحقیق، پژوهشگر به واکاوی عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش استان گیلان پرداخته است.

مبانی نظری

یکی از حوزه‌هایی که زمینه ظهور کارآفرینی در آن احساس می‌شود، کارآفرینی در ورزش است. مبانی نظری تحقیق که به مطالعه ادبیات و پیشینه تحقیق پرداخته است نشان می‌دهد که:

ژین و پارک (۲۰۲۴): در مطالعه‌ای به بررسی نقش مؤسسات و کسب‌وکارهای بزرگ در کارآفرینی پرداختند و نتایج تحقیق آن‌ها نشان داد که کسب‌وکارها و مؤسسات بزرگ عامل تعیین‌کننده‌ای برای کارآفرینی در جوامع می‌باشند که ارتباط بین این مشاغل بزرگ با کارآفرینی منجر به توسعه اقتصادی کشورها خواهد شد؛ زیرا این نوع از کسب‌وکارها فرایند عرضه و تقاضا را زیرنظر می‌گیرند و آن‌را به‌خوبی کنترل می‌نمایند.

نیازی و نظری (۲۰۲۲): در تحقیقی با عنوان «ارائه مدل رفتار کارآفرینانه مدیران سازمان‌های ورزشی ایران» اعلام داشتند که رفتارهای کارآفرینانه مدیران، قابلیت اثرگذاری بر تصمیمات مدیران ورزشی را دارا می‌باشد و سازمان‌های ورزشی زیادی در مواجهه با محیط‌های متغیر بازار و نوآوری‌های پیش‌آمده و تغییر در تقاضای مشتریان قرار گرفته‌اند و با داشتن آگاهی نسبت به این تغییر و پذیرش وقوع قطعی تغییرات به جای ترس از آن، بهتر می‌توانند این مسیر را طی کنند و با خلاقیت و کارآفرینی این دوران را سپری و سازمان‌های کوچک و بزرگ ورزشی بتوانند به حیات خود ادامه دهند.

جامه‌بزرگی و میگون پوری (۲۰۲۱): به بررسی فرهنگ اکوسیستم کارآفرینی دانشگاهی، پیشران توسعه کارآفرینی اجتماعی پرداختند و اعلام داشتند که بعد فردی با ایجاد انگیزه، اعتمادبه‌نفس و شناسایی فرصت‌ها، بعد سازمانی با همکاری تیمی، برنامه‌ریزی و رفتار شهروندی، بعد آموزشی با کیفیت بخشی به آموزش و محتوی‌سازی مناسب، بعد کسب‌وکار با ریسک‌پذیری، خلاقیت، فرصت‌سازی و بعد پژوهشی با کیفیت بخشی به پژوهش فن‌آورانه و با خلق ارزش اجتماعی به توسعه کارآفرینی یاری می‌رساند.

رمضانی‌نژاد و همکاران (۲۰۱۸): در تحقیقی با عنوان «اکوسیستم کارآفرینی: رویکردی جدید برای توسعه کارآفرینی در ورزش» نشان دادند که در سطح کلان سرمایه‌گذاری و خصوصی‌سازی ورزش، تشکیل تعاونی‌های ورزشی و به‌ویژه فرهنگ سازمان‌های ورزشی ایران از پیشران‌های کارآفرینی در سطح کلان معرفی شده‌اند. در سطح میانی، ساختار سازمانی و یادگیری سازمانی و به‌ویژه برنامه‌ریزی و محتوای آموزش مبتنی بر کارآفرینی در دانشگاه همراه با فناوری اطلاعات از عوامل اثرگذار بر فرایند کارآفرینی ورزشی می‌باشند و در سطح خرد، متغیرهای مختلفی بر کارآفرینی در ورزش اثرگذار هستند که مهم‌ترین آن ویژگی‌های متنوع شخصیتی افراد می‌باشد؛ البته سرمایه‌گذاری و ریسک مالی، مهارت‌های کارآفرینی و اجتماعی نیز مهم تلقی می‌شوند.

مینگ و همکاران ۱ (۲۰۱۶): به بررسی تجارب شرکت‌کنندگان زن در مسئولیت کارآفرینی و عملکرد ورزشی پرداختند و عنوان کردند که در نتیجه مسئولیت کارآفرینی و عملکرد ورزشی، شرکت‌کنندگان زن به چهار بعد تأثیر فیزیکی، روانی، شناسایی فرصت‌ها و تعامل دست یافتند.

نعمتی (۲۰۱۳): در تحقیق خود با عنوان «بررسی ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینانه دانشجویان دانشگاه‌های دولتی تهران» نشان داد که بین دو گروه دانشجویان زن و مرد در ارتباط با میزان برخورداری از ریسک‌پذیری، چالش‌طلبی و در مجموع بین روحیه کارآفرینی تفاوت معناداری وجود دارد.

پورقاز و همکاران (۲۰۱۱): در تحقیقی با عنوان «بررسی رابطه شیوه‌های تفکر و ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی مدیران مدارس» نشان دادند که شیوه تفکر غالب در میان مدیران، تفکر برون‌گر می‌باشد و در میان ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی، توفیق‌طلبی دارای بالاترین میانگین است.

کارآفرینی از راه‌هایی است که می‌تواند به‌عنوان اقدامی پایدار در جهت رشد اشتغال‌زایی در ورزش قرار گیرد. دستاوردها و فرصت‌های شغلی در خیل عظیمی از رویدادهای ورزشی وجود دارند، به عبارتی افزایش فرایندهای کارآفرینی در ورزش و رویدادهای ورزشی، در حال ایجاد تنوعی از فرصت‌های شغلی جدید است.

روش‌شناسی

هدف از انجام تحقیق حاضر، واکاوی عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش استان گیلان است. تحقیق حاضر به لحاظ روش، کمی، و به لحاظ اجرا، پیمایشی و از نظر هدف، کاربردی است که به صورت میدانی انجام گرفته است. جمع‌آوری اطلاعات این تحقیق در فاصله زمانی آذر سال ۱۴۰۲ تا فروردین سال ۱۴۰۳ صورت گرفته است. جامعه آماری تحقیق را ۱۸۰ نفر از مربیان و داوران ورزشی فعال در استان گیلان تشکیل داده‌اند که دارای تحصیلات دانشگاهی بودند و درباره موضوع کارآفرینی آگاهی لازم را داشتند و حجم نمونه با استفاده از جدول مورگان ۱۱۸ نفر محاسبه گردید. برای جمع‌آوری داده‌های تحقیق ابتدا با انجام مطالعات کتابخانه‌ای و بررسی مبانی نظری در حوزه کارآفرینی ورزشی، پیش‌زمینه‌ای برای انجام تحقیق تهیه شد و با تهیه فهرستی از عوامل مؤثر بر کارآفرینی ورزشی، چهار بعد اصلی شناسایی شد، سپس از پرسشنامه‌ای محقق ساخته به‌عنوان ابزار اندازه‌گیری استفاده شد. سوالات پرسشنامه متناسب با مبانی نظری و بر مبنای تحقیقات مشابه دیگر و با توجه به جزئیات هرکدام از متغیرها تعریف شد و با متخصصان امر و اساتید کارآفرینی در رابطه با سوالات پرسشنامه تبادل نظر و بررسی صورت گرفت تا اعتبار روایی را تصحیح کنند و پرسشنامه اصلی بعد از مرحله تدوین، توزیع شده است. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه توسط ۱۰ تن از کارشناسان و متخصصان کارآفرینی مورد تأیید قرار گرفت. سپس پرسشنامه در بین ۳۰ نفر از پاسخ‌دهندگان به‌طور تصادفی پخش شد تا پایایی آن به‌طور مقدماتی تأیید شود و برای محاسبه قابلیت اعتماد، میزان پایایی ابزار گردآوری داده‌ها با استفاده از آلفای کرونباخ به‌صورت کلی ۰/۷۵ درصد محاسبه شد. سپس، براساس داده‌های جمع‌آوری شده، پرسشنامه میان سایر عناصر جامعه آماری توزیع گشت تا تعداد آن به مقدار تعیین‌شده برای اندازه نمونه برسد. فرم نهایی پرسشنامه به لحاظ تعداد و نوع سوالات به نحوی تنظیم شد تا پرسشگران در زمان اجرای طرح و جمع‌آوری اطلاعات با مشکلات کمتری مواجه باشند. از آنجایی که احتمال عدم بازگشت پرسشنامه‌ها وجود داشت، تعداد ۱۳۰ پرسشنامه در بین پاسخ‌دهندگان توزیع گردید، که در نهایت ۱۱۸ پرسشنامه سالم دریافت و در تحلیل نهایی استفاده شد. طیف مورد استفاده برای پاسخ‌گویی به سؤال‌های پرسشنامه تحقیق نیز، طیف پنج‌گزینه‌ای لیکرت بود که گزینه‌های پنج‌گانه از خیلی کم (۱) تا خیلی زیاد (۵) را در بر داشت. تجزیه و تحلیل آماری تحقیق با استفاده از تکنیک آماری رگرسیون و نرم‌افزار SPSS 21 انجام گرفته است.

یافته‌ها

یکی از موضوعات مهم مقالات علمی، نگارش بخش یافته‌ها در تحقیق است. نتایج بررسی یافته‌های تحقیق، ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه‌ها را نشان می‌دهد که بیشتر پاسخ‌دهندگان را مردان با ۶۵/۲ درصد

تشکیل داده‌اند و بیشتر پاسخ‌دهندگان دارای مدرک تحصیلی کارشناسی با ۵۳/۳ درصد می‌باشند. در جدول (۱) ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه‌های آماری آورده شده است.

جدول ۱. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه‌های آماری

ویژگی	فراوانی	درصد فراوانی	نما
جنسیت	مرد	۷۷	۶۵,۲
	زن	۴۱	۳۴,۸
سن	کمتر از ۳۰ سال	۲۲	۱۸,۶
	بین ۳۱ تا ۴۰ سال	۳۹	۳۳,۱
	بین ۴۱ تا ۵۰ سال	۴۵	۳۸,۲
	بیشتر از ۵۱ سال	۱۲	۱۰,۱
تحصیلات	کارشناسی	۶۳	۵۳,۳
	کارشناسی ارشد	۳۸	۳۲,۲
	دکتری تخصصی	۱۷	۱۴,۵

در ادامه، عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش در چهار بعد اصلی خلاقیت، ریسک‌پذیری، استقلال‌طلبی و نوآوری سنجیده شده است. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که میانگین بعد خلاقیت در بین پاسخ‌گویان ۴/۳۳ می‌باشد که حداکثر خلاقیت ۵ و حداقل آن ۲/۶۸ است. میانگین بعد ریسک‌پذیری در بین پاسخ‌گویان ۴/۶۵ می‌باشد که حداکثر ریسک‌پذیری ۵ و حداقل آن ۲/۳۹ است. میانگین بعد استقلال‌طلبی در بین پاسخ‌گویان ۴/۰۴ می‌باشد که حداکثر خلاقیت ۵ و حداقل آن ۲/۲۱ است و میانگین بعد نوآوری در بین پاسخ‌گویان ۴/۱۷ می‌باشد که حداکثر نوآوری ۵ و حداقل آن ۲/۵۵ است؛ بنابراین مشخص می‌شود که در عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش بعد ریسک‌پذیری نسبت دیگر ابعاد دارای میانگین بالاتری می‌باشد. در جدول (۲) میانگین و انحراف استاندارد عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش آورده شده است.

جدول ۲. میانگین و انحراف استاندارد عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	حداقل	حداکثر
خلاقیت	4.33	0.722	2.68	5
ریسک‌پذیری	4.65	0.396	2.39	5
استقلال‌طلبی	4.04	0.555	2.21	5
نوآوری	4.17	0.682	2.55	5

در جدول (۳) نتایج حاصل از آزمون آماری تحقیق نشان‌دهنده آن است که متغیرهای تحقیق از عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش استان گیلان به‌شمار می‌روند. در این تحقیق، بعد خلاقیت با $(M = 4.28, N = 118)$ ، بعد ریسک‌پذیری با $(M = 4.33, N = 118)$ ، بعد استقلال‌طلبی با $(M = 4.05, N = 118)$ و بعد نوآوری با $(M = 4.08, N = 118)$ از عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش معرفی شدند.

جدول ۳. نتایج آزمون آماری تحقیق

آماره آزمون	میانگین	تعداد	میزان کارآفرینی			متغیر
			پایین	متوسط	بالا	
	4.28	118	18.7	32.6	51.3	خلاقیت
Cramers V = 0.176 Sig = 0.001	4.33	118	8.2	16.4	75.4	ریسک‌پذیری
	4.05	188	10.5	22.8	66.7	استقلال‌طلبی
	4.08	188	11.8	28.5	59.7	نوآوری

در ادامه به منظور پیش‌بینی تغییرات متغیرهای تحقیق و تعیین سهم هر یک از آن‌ها از تحلیل رگرسیون استفاده گردید. متغیرهای خلاقیت، ریسک‌پذیری، استقلال‌طلبی و نوآوری به‌عنوان متغیرهای پیش‌بین و متغیر کارآفرینی در ورزش به‌عنوان متغیر ملاک در مدل آماری رگرسیون قرار گرفت که نتایج در جدول (۴) نشان داده شد. با توجه به نتایج، ضریب همبستگی $(R = 0.867)$ می‌باشد؛ بنابراین متغیرهای تحقیق اعم از خلاقیت، ریسک‌پذیری، استقلال‌طلبی و نوآوری می‌توانند تغییرات متغیر کارآفرینی در ورزش را تبیین کنند.

جدول ۴. تحلیل رگرسیون عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش

خطای استاندارد	ضریب تعیین شده	ضریب تعیین R^2	ضریب همبستگی R
0.1227	0.745	0.769	0.867

نتایج به‌دست آمده از جدول تحلیل واریانس مربوط به عوامل پیش‌بین در جدول (۵) نشان می‌دهد که متغیرهای مستقل توانایی تبیین متغیر وابسته را دارند، به عبارتی دیگر متغیرهای خلاقیت، ریسک‌پذیری، استقلال‌طلبی و نوآوری بر متغیر کارآفرینی در ورزش تأثیرگذار هستند $(F = 37.566)$.

جدول ۵. نتایج تحلیل واریانس مربوط به عوامل پیش‌بین

سطح معنی‌داری	F	میانگین مجدورات	درجه آزادی	مجموع مجدورات	مدل
		2.009	3	22.075	رگرسیون
0.000	37.566	0.053	114	6.122	خطا
			117	28.197	کل

در جدول (۶) ضرایب رگرسیون ملاحظه می‌شود که رابطه متغیرهای مستقل و متغیر وابسته تحقیق معنی‌دار است و متغیر ریسک‌پذیری ($B = 0.338$, $Sig = 0.000$) تأثیر بیشتری نسبت به سایر متغیرها بر کارآفرینی در ورزش دارد و پس از آن متغیر خلاقیت ($B = 0.245$, $Sig = 0.001$)، استقلال‌طلبی ($B = 0.219$, $Sig = 0.000$) و نوآوری ($B = 0.182$, $Sig = 0.000$) در رده‌های بعدی عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش استان گیلان قرار دارند.

جدول ۶. ضرایب رگرسیون

سطح معنی‌داری	آماره آزمون t	ضرایب استاندارد شده بتا	ضرایب استاندارد نشده		مدل
			برآورد انحراف استاندارد	برآورد پارامترها	
0.001	4.346	0.245	0.032	0.125	خلاقیت
0.000	4.825	0.338	0.029	0.148	ریسک‌پذیری
0.001	4.082	0.219	0.036	0.130	استقلال‌طلبی
0.001	3.788	0.182	0.022	0.118	نوآوری

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از انجام تحقیق حاضر، واکاوی عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش استان گیلان است. نتایج این تحقیق نشان داد که بیشتر پاسخ‌دهندگان را مردان با ۶۵٪ درصد تشکیل دادند و بیشتر پاسخ‌دهندگان دارای مدرک تحصیلی کارشناسی با ۵۳٪ درصد هستند. یافته‌های تحقیق نشان داد که میانگین بعد خلاقیت در بین پاسخ‌گویان ۴/۳۳ بود که حداکثر خلاقیت ۵ و حداقل آن ۲/۶۸ است. میانگین بعد ریسک‌پذیری در بین پاسخ‌گویان ۴/۶۵ بود که حداکثر ریسک‌پذیری ۵ و حداقل آن ۲/۳۹ است. میانگین بعد استقلال‌طلبی در بین پاسخ‌گویان ۴/۰۴ بود که حداکثر خلاقیت ۵ و حداقل آن ۲/۲۱ است و میانگین بعد نوآوری در بین پاسخ‌گویان ۴/۱۷ است که حداکثر نوآوری ۵ و حداقل آن ۲/۵۵ است؛ بنابراین مشخص شد که در عوامل

تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش بعد ریسک‌پذیری نسبت دیگر ابعاد دارای میانگین بالاتری است. نتایج حاصل از آزمون آماری تحقیق نشان‌دهنده آن است که متغیرهای تحقیق از عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش استان گیلان هستند. بعد خلاقیت با ($M = 4.28, N = 118$)، بعد ریسک‌پذیری با ($M = 4.33, N = 118$)، بعد استقلال‌طلبی با ($M = 4.05, N = 118$) و بعد نوآوری با ($M = 4.08, N = 118$) از عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش معرفی شدند. در ادامه به منظور پیش‌بینی تغییرات متغیرهای تحقیق و تعیین سهم هر یک از آن‌ها از تحلیل رگرسیون استفاده گردید و متغیرهای خلاقیت، ریسک‌پذیری، استقلال‌طلبی و نوآوری به‌عنوان متغیرهای پیش‌بین و متغیر کارآفرینی در ورزش به‌عنوان متغیر ملاک در مدل آماری رگرسیون قرار گرفت که با توجه به نتایج، ضریب همبستگی ($R = 0.867$) است؛ بنابراین متغیرهای خلاقیت، ریسک‌پذیری، استقلال‌طلبی و نوآوری توانستند تغییرات متغیر کارآفرینی در ورزش را تبیین کنند. نتایج به‌دست آمده از تحلیل واریانس مربوط به عوامل پیش‌بین نشان داد که متغیرهای مستقل توانایی تبیین متغیر وابسته را دارند، به عبارتی دیگر متغیرهای خلاقیت، ریسک‌پذیری، استقلال‌طلبی و نوآوری بر متغیر کارآفرینی در ورزش تأثیرگذار هستند ($F = 37.566$) و در انتها، در واکاوی ضرایب رگرسیون ملاحظه شد که رابطه متغیرهای مستقل و متغیر وابسته تحقیق معنی‌دار است و متغیر ریسک‌پذیری ($B = 0.338, \text{Sig} = 0.000$) تأثیر بیشتری نسبت به سایر متغیرها بر کارآفرینی در ورزش داشت و پس از آن متغیر خلاقیت ($B = 0.245, \text{Sig} = 0.001$)، استقلال‌طلبی ($B = 0.219, \text{Sig} = 0.000$) و نوآوری ($B = 0.182, \text{Sig} = 0.000$) در رده‌های بعدی عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش استان گیلان قرار داشتند. در ادامه، عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش استان گیلان مورد بحث قرار گرفته است:

تأثیر ریسک‌پذیری بر کارآفرینی در ورزش استان گیلان: نتایج این تحقیق نشان داد که ریسک‌پذیری از عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش می‌باشد. ریسک‌پذیری یکی از مفاهیم کلیدی در زندگی و تصمیم‌گیری‌های افراد کارآفرین در ورزش است که تأثیر قابل توجهی در سیر زندگی و موفقیت‌های فردی و سازمانی دارد. این مفهوم ارتباط بین تصمیم‌گیری و نتیجه آن‌را به‌صورت بسیار دقیق‌تری به ما نشان می‌دهد. ریسک‌پذیری یک ویژگی منحصر به‌فرد است و وقتی از ریسک‌پذیری بر کارآفرینی در ورزش صحبت می‌شود، بحث در مورد یک هنر یا مهارت است که نیاز به توازن و درک عمیق از شرایط و پیشامدهای گوناگون دارد. ریسک‌پذیری بر کارآفرینی در ورزش با نوسانات بازار و رقابت مواجه است، کارآفرین ورزشی در اثر عواملی چون راهبردهای تولید، قیمت‌گذاری و بازاریابی رقبا با آن درگیر است، ریسک مالی و ... باید توسط فرد کارآفرین در حوزه ورزش تجزیه و تحلیل گردد تا بتوان حداکثر بهره‌برداری را از کارآفرینی در ورزش برد، البته ریسک‌ها باید معقول و حساب شده باشند. نتایج این تحقیق در بعد ریسک‌پذیری با تحقیق‌های نیازی و نظری (۲۰۲۲)، پورزننگار (۲۰۲۲)، جامه‌بزرگی و میگون‌پوری (۲۰۲۱) در یک راستا است و هم‌سو می‌باشد؛

زیرا آن‌ها نیز در تحقیق‌هایشان به عامل ریسک‌پذیری و استفاده سریع از فرصت‌ها بدون ترس برای رسیدن به اهداف اشاره داشتند؛ البته با تحقیق نعمتی (۲۰۱۳) هم‌سو نیست، زیرا نتایج تحقیق وی در عامل ریسک‌پذیری بین مردان و زنان تفاوت نشان داد. پیشنهاد می‌گردد که کارآفرینان ورزشی استان گیلان روحیه ریسک‌پذیری خود را به‌عنوان یکی از عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش تقویت نمایند؛ چرا که آمادگی و اشتیاق برای ریسک‌پذیری یک مزیت رقابتی به‌شمار می‌رود و بدون ریسک، بایستی فرصت رشد و پیشرفت بیشتر را فراموش کرد، البته برای کارآفرینی در ورزش باید انجام ریسک محاسبه‌شده باشد، چون ریسک‌پذیری بیش از حد و بدون ملاحظه می‌تواند در بعضی مواقع، کسب‌وکار و اعتبار کارآفرینان ورزشی را نیز از بین ببرد.

تأثیر خلاقیت بر کارآفرینی در ورزش استان گیلان: نتایج این تحقیق نشان داد که خلاقیت از عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش می‌باشد. خلاقیت یا آفرینندگی توان ساختن یا خلق نمودن چیزی جدید است، مانند: راهکاری نو برای حل یک مشکل برای کارآفرینی در ورزش. خلاقیت یکی از مهم‌ترین و اساسی‌ترین قابلیت‌ها و توانایی‌های افراد کارآفرین و بنیادی‌ترین عامل ایجاد ارزش در ورزش است. خلاقیت به تولید ایده‌های جدید و ناب گفته می‌شود و به‌واسطه همین ویژگی است که افراد می‌توانند اهداف آرمان‌گرایانه خود را پدید آورند و توانایی‌های خودشان را شکوفا سازند. توانایی‌های ذهنی کارآفرین برای ایجاد یک مفهوم جدید در ورزش، فرایند ذهنی کشف ایده‌های نو برای کسب‌وکارهای ورزشی، توانایی ترکیب ایده‌ها و مفاهیم ورزشی موجود و خلق ایده‌های جدید از ویژگی‌های یک کارآفرین موفق و از عوامل تأثیرگذار در حوزه ورزش است که منجر به توسعه کارآفرینی در ورزش نیز می‌شود. نتایج این تحقیق در بعد خلاقیت با تحقیق‌های نیازی و نظری (۲۰۲۲)، جامه‌بزرگی و میگون‌پوری (۲۰۲۱) و میرصفیان (۲۰۱۶) در یک راستا می‌باشد و هم‌سو است؛ زیرا آن‌ها نیز در تحقیق‌هایشان به عامل خلاقیت سازمان‌ها برای ادامه حیات در محیط متغیر کنونی توجه ویژه‌ای داشتند. پیشنهاد می‌گردد که کارآفرینان ورزشی استان گیلان، توانایی و قابلیت ایجاد فکر جدید را در خود پرورش دهند و با طی کردن راهی نو یا پیمودن یک راه طی‌شده قبلی به شکلی جدیدتر، خلاقیت خود را به‌عنوان یکی دیگر از عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش بهبود بخشند و اجرایی نمایند تا بتوانند تغییراتی هدف‌دار در توان اجتماعی یا اقتصادی ورزش منطقه پدید آورند.

تأثیر استقلال‌طلبی بر کارآفرینی در ورزش استان گیلان: نتایج این تحقیق نشان داد که استقلال‌طلبی از عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش می‌باشد. نیاز به آزادی و مستقل شدن، یکی از نیازهای طبیعی انسان است که از بدو تولد در زندگی همه وجود دارد. استقلال‌طلبی به‌معنای آن است که فرد کارآفرین بتواند کارهایش را به‌تنهایی انجام دهد. مستقل بودن در انتخاب‌های فرد کارآفرین ورزشی، تصمیم‌گیری در مورد چگونگی امور ورزشی و یادگیری مهارت‌های جدید از ویژگی‌های یک کارآفرین در حوزه ورزش است؛ زیرا کارآفرینان ورزشی ترجیح می‌دهند برای خودشان کار کنند و مدیریت منابع‌شان را در دستان خود داشته

باشند و استقلال طلبی به عنوان یک نیروی انگیزشی مهم برای کارآفرینان ورزشی اهمیت ویژه‌ای دارد. نتایج این تحقیق در بعد استقلال طلبی با تحقیق‌های جامه‌بزرگی و میگون پوری (۲۰۲۱)، رضانی‌نژاد و همکاران (۲۰۱۸) و پورقاز و همکاران (۲۰۱۱) هم‌خوانی دارد؛ زیرا آن‌ها نیز در تحقیق‌هایشان به عامل استقلال طلبی به عنوان یک بعد فردی و انگیزشی برای نیل به توفیق اشاره داشتند. پیشنهاد می‌گردد که کارآفرینان ورزشی استان گیلان، در انتخاب علائق‌شان در فعالیت‌های ورزشی، استفاده از توانمندی‌ها و استعدادهایشان به‌طور مستقل، معاشرت و تعامل با دیگران استقلال طلبی بیشتری به صورت معقولانه داشته باشند تا در کارشان موفق‌تر باشند و آمادگی پذیرش واقعیت‌های جدید در مبحث کارآفرینی در ورزش را داشته باشند.

تأثیر نوآوری بر کارآفرینی در ورزش استان گیلان: نتایج این تحقیق نشان داد که نوآوری از عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش می‌باشد. نوآوری، عبارت است از انتخاب ایده‌های درست و اجرای صحیح فرایند تبدیل آن به کالاها، خدمات و فرایندهایی به‌منظور دستیابی به سود و رشد. هدف یک کارآفرین ورزشی خلق ایده‌ها، ارزش‌ها و محصولات جدید ورزشی است که زندگی مردم را دستخوش تغییر و تحول سازد، در واقع یک کارآفرین ورزشی آماده است تا ایده‌های خویش را عملی ساخته و شیوه استفاده از آن‌ها را به مخاطبین خود بیاموزد؛ بنابراین نوآوری به کاربرد ایده اشاره دارد؛ اما معرفی و عرضه هر کالا یا خدمات ورزشی جدید به زمان و امکانات زیادی نیاز دارد تا در دل مخاطبان جای گیرد، لذا نوآوری امری کاملاً پرخطر است. نتایج این تحقیق در بعد نوآوری با تحقیق‌های نیازی و نظری (۲۰۲۲)، ابراهیمی و همکاران (۲۰۲۱) و ربیعی و نظریان (۲۰۱۳) هم‌سو است و در یک راستا می‌باشد؛ زیرا آن‌ها نیز در تحقیق‌هایشان به عامل نوآوری با توجه به تغییر نیازهای جدید مشتریان و ایجاد راهکارهای تازه تأکید داشتند. پیشنهاد می‌گردد که کارآفرینان ورزشی استان گیلان، توجه بیشتری را به امر نوآوری داشته باشند؛ زیرا نتایج نوآوری در کارآفرینی ورزشی منجر به ایجاد اشتغال و کاهش بیکاری خواهد شد و این نوآوری‌ها می‌توانند، نوآوری در کالاها یا خدمات ورزشی، نوآوری در فرایندها، نوآوری در بازاریابی یا نوآوری در مدل کسب‌وکار ورزشی باشند.

در دنیای امروزی، تضمین بقای سازمان‌های ورزشی در ریسک‌پذیری، خلاقیت، نوآوری و استقلال طلبی کارآفرینی آن‌ها است؛ به‌طوری‌که پیشرفت جوامع زمانی میسر خواهد شد که کارآفرینانی با ریسک‌پذیری اقدام به نوآوری کرده تا از این طریق، روش‌ها و راه‌های جدید بتوانند جایگزین راهکارهای ناکارآمد گذشته گردند. بی‌شک، ارتباط بین ورزش و کارآفرینی تبدیل به بخش جدایی‌ناپذیر زندگی انسان‌های امروزی شده است. برطبق نظریه محققان، کارآفرینی در ورزش رو به رشد و در حال گسترش است و این تغییر و توسعه موجب شده که حوزه ورزش را به‌عنوان یک فرصت مهم کارآفرینی تلقی کنند؛ چون نوآوری و تغییر از عناصر اصلی ورزش بوده و این عوامل برای کارآفرینی نیز مهم هستند. یک کارآفرین ورزشی، شخصی است که ویژگی‌های ریسک‌پذیری، خلاقیت، نوآوری و استقلال طلبی را داشته باشد تا بتواند در صورت ایجاد بحران‌ها،

آن‌ها را حل‌وفصل نماید و از تمامی فرصت‌های خارجی نیز استفاده نماید. کارآفرینی در ورزش یک شیوه کسب‌وکار بر پایه اقتصاد می‌باشد، که می‌توان از کم‌ترین منابع به‌طور بهینه استفاده کند و آن‌را به ارزش بالایی از درآمد برساند. افراد کارآفرین در ورزش باید افرادی ریسک‌پذیر بوده و به‌طور مداوم دارای ایده‌های جدید و نوین باشد و پس از شروع کار باید همواره به‌دنبال خلق ایده‌های جدیدتر باشند تا کسب‌وکارهای ورزشی رونق بیشتری بگیرند. توسعه کارآفرینی در ورزش با توجه به عوامل تأثیرگذار آن می‌تواند نقش مهمی را در رشد و پیشرفت استان گیلان داشته باشد و کارآفرینان ورزشی باید قوت‌ها و فرصت‌ها و موقعیت‌های موجود در زمینه‌های ورزشی را شناسایی کنند و از آن بهره‌گیرند و ضعف‌های داخلی و تهدیدات خارجی را برطرف یا از آن‌ها دوری نمایند. به‌نظر می‌رسد که نتایج این تحقیق از عوامل تأثیرگذار بر کارآفرینی در ورزش استان گیلان باشند که باید بیشتر مورد توجه مدیران، مسئولان و کارآفرینان حوزه ورزش قرار گیرند.

تشکر و قدردانی

اینک که به یاری ایزد منان و لطف بیکران او، این تحقیق به اتمام رسیده است، از همکاری صمیمانه تمام اساتید و همکارانی که اینجانب را در انجام این تحقیق یاری نمودند، صمیمانه قدردانی نموده و بهترین‌ها را برای آنان آرزومندم.

References

1. Abtahi, H., Sharifzadeh, F., and Ebrahimpour, H. (2010). Investigating the concepts, theories and models of social entrepreneurship and presenting a conceptual model. *Organizational culture management*. 8(21): 87-110 (In Persian).
2. Barati, A., Yavari, E., and Sharif, H. (2017). Identification of priority indicators for measuring entrepreneurial ecosystems for implementation in Iran's regions. *Iranian Management Sciences Quarterly*. 12(45): 61-84 (In Persian).
3. Daskin, M. (2016). Investigating the Influential Factors on Small and Medium-Sized Hospitality Entrepreneurs at the Start Up Process: A Preliminary Study from Ipoh/Malaysia. *Journal of Entrepreneurship and Innovation Management*. 5(1): 51-69.
4. Ebrahimi Dinane, E., Mokhtari Dinane, M., and Rezaei Pendari, A. (2021). Identification and ranking of factors affecting sports entrepreneurship in Tehran municipality with the DEMATEL approach. *Physiology research and management in sports*. 13(3): 55-70 (In Persian).
5. Jamebozorgi, M., and Meigounpoory, M. (2021). The culture of the university entrepreneurship ecosystem, the drivers of social entrepreneurship development. *Journal of Cultural Management*. 14(51): 45-57 (In Persian).
6. Ming, S., Simpson, D., and Rosenberg, D. (2016). An exploration of experiences of female participants in power and performance sports. *Women in Sport and Physical Activity Journal*. 24(1): 1-77.
7. Mirsafian H. (2016). The Study of Relationship between Managers' Transformational Leadership Style and Employees' Entrepreneurial Behaviors. *Applied Research of Sport Management*; 4(4):41-35 (In Persian).
8. Niazi, P., and Nazari, R. (2022). Presenting the model of entrepreneurial behavior of managers of sports organizations in Iran. *Management and entrepreneurship in sports*. 1(1): 21-34 (In Persian).
9. Nemati, M. A. (2013). Check traits students of Tehran universities. *Journal of Innovation and Value Creation*. 1(3): 48-64 (In Persian).
10. Pourqaz, A., Kazemi, Y., and Mohammad, A. (2011). Examine the relationship between entrepreneurial ways of thinking and personality characteristics of school principals. *Entrepreneurship Development*. 6(7): 67-85 (In Persian).
11. Pourzarnegar, J (2022). Evaluating the entrepreneurial point of view of managers of bodybuilding and fitness clubs in Guilan province. 1st national conference on applied studies in the promotion and development of sport science (In Persian).
12. Rabiee, A., and Nazarian, Z. (2013). Investigating barriers to entrepreneurship of university-educated women in Iran. *Innovation and creativity in humanities*. 2(4): 1-25 (In Persian).
13. Ramzaninejad, R., Broomand, M.R., and Ahmadi, F. (2018). Entrepreneurial Ecosystem: A New Approach to Entrepreneurship Development in Sports. *Contemporary researches in sports management*. 16: 29-40 (In Persian).
14. Ratten, V. (2010). Sport-based entrepreneurship: Towards a new theory of entrepreneurship and sport management. *International Entrepreneurship and Management Journal*, 7(1): 57-69.
15. Saei Arsi, E., Abdi Jamairan, A., Abdi Bosjin, S., and Aran, M. (2016). Entrepreneurship education with an emphasis on behavioral perspective on

- entrepreneurial learning. 2nd International Conference on Behavioral Sciences and Social Studies. Istanbul-Turkey (In Persian).
16. Xin, S., and Park, T. (2024). The roles of big businesses and institutions in entrepreneurship: A crosscountry panel analysis. *Journal of Innovation & Knowledge*. 9: 2-15.